

Natuur en landbouw in de Foodvalley

*gezamenlijke uitgangspunten van de
ChristenUnie fracties in de Foodvalley*

ChristenUnie
Foodvalley

Barneveld, Ede, Gelderland, Nijkerk, Putten, Veenendaal, Wageningen, Renswoude

Gezamenlijk uitgangspunten ChristenUnie fracties in de Foodvalley

De Foodvalley is een gebied dat zich kenmerkt door zijn veelzijdigheid met waardevolle natuurgebieden, een diverse agrarische sector, en verschillende dynamische stads- en dorpskernen. Dit gebied speelt daarnaast een sleutelrol in de stikstofcrisis vanwege de ligging naast de Veluwe. Het is, zowel voor de brede welvaart als de welvaart van de natuurlijke omgeving van belang dat er goede afspraken worden gemaakt met de inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden in het gebied. Afspraken die ervoor zorgen dat Nederland van het stikstofslot af kan, maar die ook recht doen aan de agrarische sector en zicht bieden op de economische consequenties. De transitie naar een circulaire economie is de onderliggende basis voor de afspraken die gemaakt worden. De transitie bereiken we door samen te werken. Agrarische ondernemers kiezen zelf welke rol ze in de transitie willen spelen. Wij bieden deze ondernemers verschillende opties aan, en ondersteunen ze om kansen te pakken door risico's eerlijk te verdelen.

De agrarische ondernemers in de Foodvalley verdienen duidelijkheid: duidelijkheid over of, en hoe, ze hun agrarische bedrijven kunnen voortzetten. We zien in welke waarde de Gelderse en Utrechtse agrariërs vertegenwoordigen voor Gelderland en Utrecht, Nederland en de rest van de wereld, in hun bijdrage aan de voedselvoorziening, maar ook door voorloper te zijn op gebied van innovatie en verduurzaming. Tegelijkertijd bieden we de problemen die spelen in de woningbouw, biodiversiteit, kwaliteit van de natuur en het oppervlaktewater het hoofd. Voor de ChristenUnie is het belangrijk dat het landelijk gebied een goede basis blijft bieden voor de landbouwsector, die o.a. met innovatie en extensivering de stikstofproblematiek wil aanpakken. Bij de maatregelen om stikstofreductie te realiseren is het belangrijk om de ecologische, economische maar ook de sociale impact mee te nemen. Dit doen ze niet alleen, ook andere sectoren zoals de industrie, de bouw en de mobiliteitssector hebben hier een rol in. Ook de kennissector speelt hierin een rol, door met onderzoek en innovatie bij te dragen. Het verbeteren van natuurwaarden en biodiversiteit is niet alleen een taak voor de agrariërs, maar een gedeelde verantwoordelijkheid in samenwerking met terreinbeherende organisaties (tbo's) zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de waterschappen.

We hanteren de volgende concrete uitgangspunten:

Stikstofreductie:

- + **Meten is weten.** We scheppen duidelijkheid over de kwaliteit van natuur in het landelijk gebied. We willen weten waar de vervuiling vandaan komt. Dit doen we door de emissie te meten. Zodat de veroorzakers weten wat er van hen wordt verwacht en hun investeringen daarop kunnen richten.
- + **We werken met doelsturing om de stikstofreductie te behalen,** alle vervuilers leveren een bijdrage, niet alleen de agrarische bedrijven. Dit is te realiseren door een stikstofplafond voor alle bedrijven.
- + Een **Provinciaal gestuurde Grondbank** beheert de vrijgekomen grond om in de ruimtelijke vraagstukken van boeren, gemeentes, provincie en waterschap te faciliteren.

Natuur versterken:

- + **Natuur versterken,** niet alleen de tbo's maken de natuur sterker. We ondersteunen ook natuurcollectieven waarin boeren bijdragen aan het versterken van de natuur. We stimuleren samenwerking tussen tbo's en agrarische bedrijven om bijvoorbeeld kennis over natuurinclusieve landbouw te delen.
- + **Stimuleren van beheer van natuurgebieden door lokale (natuurinclusieve) agrariërs.** We staan bemesting met dierlijke mest in kleine hoeveelheden toe bij landbouwkundig beheer van natuur (akkers en graslanden). We steunen begrazing met schaapskuddes en een herder. Agrariërs maken aanspraak op subsidies uit het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL) als zij het beheer uitvoeren, of het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb).
- + Om in het landelijk gebied **de groenblauwe dooradering** te realiseren zal er beroep op het grondgebied van agrarische bedrijven moeten worden gedaan. Hiervoor zullen agrariërs worden gecompenseerd met alternatieve grond en/of extensief gebruik van de groenblauwe grond.
- + **N2000 en landelijk gebied.** Er is een duidelijk verschil tussen biodiversiteit binnen het N2000 gebied en het landelijk gebied. Binnen het N2000 staat de natuur op 1 en binnen het landelijk gebied wordt meer gekozen voor combinaties van landbouw, wonen, werken, recreëren en werken we aan basiskwaliteit natuur.
- + **Overgangszones N2000 gebieden.** Deze zones zijn zeer divers en ter plekke wordt gekeken welke invulling aan deze gebieden wordt gegeven zodat de nabijgelegen natuur verbetering ondervindt. Doelsturing is een van de middelen die gebruikt kan worden om dit te bereiken.

Perspectief voor de ondernemers:

- + **Intensieve veehouderij** is een onderdeel van de agrarische sector die een plek heeft in de Foodvalley. Mede door middel van innovaties en doelsturing is het mogelijk om de intensieve landbouw en veehouderij in Nederland te behouden. Randvoorwaarden zoals lucht-, water en bodemkwaliteit als ook biodiversiteit zijn bepalend voor de locatie om (financieel) duurzaam te boeren. Boeren worden begeleid om keuzes (zoals innovatie, extensiveren of verplaatsen) te maken om langjarig te kunnen investeren en bij te dragen aan gezond en beschikbaar voedsel.
- + **Het gebiedsplan is de sleutel.** In het gebiedsplan worden de plannen gemaakt voor indeling van de ruimte. Dit gebeurt in overleg met de lokale belanghebbenden. Er worden afwegingen gemaakt over de ruimte voor wonen, bedrijvigheid dus ook agrarische bedrijvigheid en natuur. In dit gebiedsplan wordt toegewezen waar agrarische bedrijven een plek krijgen. Dit geeft de ondernemer duidelijkheid. Vervolgens dienen de plannen uitgevoerd te worden. Er zijn verschillende tools om deze plannen te bereiken zoals ruilverkaveling, rood voor groen, de Grondbank.
- + We bieden **agrarische ondernemers perspectief**, we faciliteren gesprekken met agrarische ondernemers in de transitie naar een meer circulaire landbouw. De transitie bewerkstelligen we samen met de agrarische ondernemers. Door het aanbieden van verschillende keuzes (o.a. in gewas en intensiviteit) blijft de regie bij de agrarische ondernemer.
- + **Dierenwelzijn.** Er wordt ruimte geboden voor het verbeteren van het dierenwelzijn door bijvoorbeeld grote bouwkavels. Extra eisen aan dierenwelzijn vinden plaats binnen een keurmerk of in goed overleg met de agrarische sector en dan vooral in Europees verband.

Verduurzaming en Voedselproductie:

- + Intensieve veehouderij draagt bij aan **de voedselproductie** en draagt bij aan **de circulaire economie**.
- + We willen in de Foodvalley ruimte creëren voor **diversiteit van producten**. Dan denken we concreet aan seizoensproducten en andere gewassen. Hierbij wordt onder andere gekeken naar het optimale gewas voor een bepaald gebied.
- + Er komt meer ruimte voor de **biologische landbouw** in het hele gebied, met name rondom de dorpen en flanken rond N2000 gebieden. De markt voor biologische producten en streekproducten wordt versterkt en de koop en verkoop van biologische en streekproducten worden o.a. lokaal gestimuleerd. De gemeente geeft hier uitwerking aan in haar eigen inkoopbeleid.
- + We streven naar **kringlooplandschappen** waarin we duurzaam omgaan met de bodem en daardoor op termijn minder afhankelijk zijn van de aanvoer van kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen. Dit vraagt enerzijds om gewas keuzes en anderzijds om circulair landgebruik naar draagkracht van het bodem- en watersysteem.

